

คำราชาศัพท์

❖ นมวดราชตระกูล
❖ นมวดเครื่องใช้

❖ นมวดร่างกาย
❖ นมวดคำกริยา

f เพจภาษาไทยเอาไปสอน

An illustration of a diverse group of seven people standing in a green field with small white and pink flowers. In the background, there are rolling hills in shades of yellow and orange under a light blue sky. The group includes an older man with a mustache wearing a straw hat and a blue shirt, an older woman with short blonde hair and a red top, a man with a mustache in a brown hoodie, a man in a brown cap and orange shirt, a young girl with red curly hair in a blue star-patterned shirt, a woman with long red hair in a brown top, and a woman with blonde hair and glasses in a blue top. The text is centered in the background.

คำราชาศัพท์ หมวดราชตระกูล

หมวดราชตระกูล

พระอัยกา
ปู่/ตา

หมวดราชตระกูล

พระอัยยิกา
ย่า/ยาย

หมวดราชตระกูล

พระปัยกา
ปู่ทวด/ตาทวด

หมวดราชตระกูล

พระปัยยิกา
ย่าทวด/ยายทวด

หมวดราชตระกูล

พระชนก/พระราชบิดา
พ่อ

หมวดราชตระกูล

พระชนนี/พระราชมารดา
แม่

หมวดราชตระกูล

พระสวามี
พ่อสวามี

หมวดราชตระกูล

พระสัสสุ
แม่สวามี

หมวดราชตระกูล

พระปิตุลา
ลุง/ชาย

หมวดราชตระกูล

พระปิตุจฉา
ป้า/อาหญิง

คำราชาศัพท์

หมวดเครื่องใช้

หมวดเครื่องใช้

พระวิสูตร
ม่าน/มุ้ง

หมวดเครื่องใช้

พระเขนย
หมอน

หมวดเครื่องใช้

พระทวาร
ประตู

หมวดเครื่องใช้

พระบัญชา
หน้าต่าง

หมวดเครื่องใช้

คลองพระนิต์ด๋ซ้อน
ซ้อน

หมวดเครื่องใช้

คลองพระนิต์ด๋ส้อม
ส้อม

หมวดเครื่องใช้

ฉลองพระหัตถ์ตะเกียบ
ตะเกียบ

หมวดเครื่องใช้

แก้วน้ำสวย
แก้วน้ำ

หมวดเครื่องใช้

พระสำอาง
หวี

หมวดเครื่องใช้

พระแสงกรรบัด
มีดโกน

หมวดเครื่องใช้

พระราชหัตถเลขา
จดหมาย

หมวดเครื่องใช้

ฉลองพระเนตร
แว่นตา

An illustration of a family of five in a grassy field with stylized hills in the background. A large white speech bubble is centered in the image, containing Thai text. The family consists of a grandfather with a grey beard and red shirt, a mother with long black hair and a blue shirt, a young girl with brown hair and an orange shirt, a young boy with red hair and a blue shirt, and a father with brown hair and a blue shirt. The grandfather is standing behind the mother, who is sitting on the grass and holding a pen. The young girl is standing in front of the mother, and the young boy is standing to the right of the girl. The father is standing to the right of the boy. The speech bubble contains the text 'คำราชาศัพท์' in orange and 'หมวดคำกริยา' in green.

คำราชาศัพท์

หมวดคำกริยา

หมวดคำกริยา

พระราชดำรัส
คำพูด

หมวดคำกริยา

ตรัส
พูด

หมวดคำกริยา

เสด็จพระราชดำเนิน
เดินทางไปไกล่

หมวดคำกริยา

เสด็จลง
เดินทางไปไกล่

หมวดคำกริยา

ทรงราชินีพนธ์
แต่งหนังสือ

หมวดคำกริยา

ทรงพระกาสะ
ไอ

หมวดคำกริยา

ทรงพระสรวล
นิ้วระะ

หมวดคำกริยา

ทรงพระปรมาภิไธย
ลงชื่อ

หมวดคำกริยา

ทรงพระเกษมสำราญ
สุขสบาย

หมวดคำกริยา

พระราชโองการ
คำสั่ง

๑. กริยาที่เป็นราชาศัพท์อยู่ในตัวของมันเอง

คำกริยาประเภทนี้ ไม่ต้องเติมคำว่า "ทรง" ลงข้างหน้าเพราะเป็นกริยาราชศัพท์อยู่แล้ว

กริ้ว	= โกรธ	บรรทม	= นอน
ตรัส	= พูด	สรง	= อาบน้ำ
เสด็จ	= ไป	พระราชทาน	= ให้
ประจวร	= เเจ็บป่วย	โปรด	= ชอบ รัก เ็นดู
เสวย	= กิน	ทอดพระเนตร	= มอง ดู
ประทับ	= อยู่		

๒. กริยาที่เป็นราชาศัพท์ตามประเภทของบุคคล

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	ชั้นบุคคล
คำสั่ง	พระบรมราชโองการ	พระเจ้าแผ่นดิน / สมเด็จพระเจ้าแผ่นดิน
	พระราชเสาวนีย์ / พระเสาวนีย์	สมเด็จพระราชินีนาถ / สมเด็จพระบรมราชินี / สมเด็จพระบรมราชชนนี
	พระราชบัญชา / พระราชดำรัสสั่ง	สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
	พระราชบัญชา / พระราชดำรัสสั่ง	สมเด็จพระบรมราชกุมารี
	พระดำรัสสั่ง	พระราชวงศ์
	พระประศาสน์	สมเด็จพระเจ้าพระยา

๒. กริยาที่เป็นราชาศัพท์ตามประเภทของบุคคล

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	ชั้นบุคคล
คำพูด	พระราชดำรัส / พระราชกระแส	พระเจ้าแผ่นดิน / สมเด็จพระบรมราชินีนาถ / สมเด็จพระบรมราชินี / สมเด็จพระบรมราชชนนี / สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช / สมเด็จพระบรมราชกุมารี
	พระดำรัสสั่ง	พระราชวงศ์ทั่วไป
คำทักทายเป็นทางการ	(ทรง) พระราชปฏิสันถาร / (มี) พระราชปฏิสันถาร	พระเจ้าแผ่นดินใช้กับแขกเมือง หรือ พระราชอาคันตุกะ
คำทักทายไม่เป็นทางการ	(ทรง) ทักทาย / (ตรัส) ทักทาย	พระเจ้าแผ่นดินใช้กับบุคคลทั่วไป

๒. กริยาที่เป็นราชาศัพท์ตามประเภทของบุคคล

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	ชั้นบุคคล
จดหมาย	พระราชหัตถเลขา	พระเจ้าแผ่นดิน / สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
	ลายพระหัตถ์	สมเด็จพระบรมราชินี / สมเด็จพระบรมราชชนนี / สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช / สมเด็จพระบรมราชกุมารี
	พระมหาสมณสาสน์	สมเด็จพระมหาสมณเจ้า
	พระสมณสาสน์	สมเด็จพระสังฆราชเจ้า
	ลายพระหัตถ์	ราชวงศ์ทั่วไป / สมเด็จพระสังฆราช
จดหมายที่ใช้ในการเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ	พระราชสาสน์	สาสน์ของประมุขที่เป็นพระมหากษัตริย์
	อักษรสาสน์	สาสน์ของประมุขที่เป็นประธานาธิบดี (หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งสามัญชนเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง)

๒. กริยาที่เป็นราชาศัพท์ตามประเภทของบุคคล

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	ชั้นบุคคล
อุบถัมภ์	พระบรมราชูปถัมภ์	พระเจ้าแผ่นดิน
	พระบรมราชูปถัมภ์	สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
	พระราชูปถัมภ์	สมเด็จพระบรมราชินี / สมเด็จพระบรมราชชนนี / สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช / สมเด็จพระบรมราชกุมารี
	พระอุบถัมภ์	ราชวงศ์ทั่วไป
ความอนุเคราะห์	พระบรมราชานุเคราะห์	พระเจ้าแผ่นดิน
	พระราชานุเคราะห์	สมเด็จพระบรมราชินีนาถ / สมเด็จพระบรมราชินี / สมเด็จพระบรมราชชนนี / สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช / สมเด็จพระบรมราชกุมารี

๒. กริยาที่เป็นราชาศัพท์ตามประเภทของบุคคล

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	ชั้นบุคคล
วันเกิด	วันพระบรมราชสมภพ	พระเจ้าแผ่นดิน
	วันพระราชสมภพ	สมเด็จพระบรมราชินีนาถ / สมเด็จพระบรมราชินี / สมเด็จพระบรมราชชนนี / สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช / สมเด็จพระบรมราชกุมารี
	วันประสูติ	ราชวงศ์ทั่วไป
วันทำบุญ วันเกิด	วันเฉลิมพระชนมพรรษา	พระเจ้าแผ่นดิน / สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
	วันบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุ	สมเด็จพระบรมราชินี / สมเด็จพระบรมราชชนนี / สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช / สมเด็จพระบรมราชกุมารี
	วันบำเพ็ญพระกุศลวันประสูติ	ราชวงศ์ทั่วไป

๒. กริยาที่เป็นราชาศัพท์ตามประเภทของบุคคล

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	ชั้นบุคคล
เสียชีวิต	สวรรคต / เสด็จสวรรคต	พระเจ้าแผ่นดิน / สมเด็จพระบรมราชินีนาถ / สมเด็จพระบรมราชินี / สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก / สมเด็จพระบรมราชชนก / สมเด็จพระบรมราชชนนี / สมเด็จพระพุทธราช / สมเด็จพระบวรราชเจ้า
	ทิวศต	กรมพระราชวังบวรฯ / เจ้านายที่ทรงฐานันดรศักดิ์สูงเป็นพิเศษ
	สิ้นพระชนม์	พระราชวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าถึงพระองค์เจ้า / รักรู้ตั้งแต่สมเด็จพระสังฆราชขึ้นไป
	ถึงชีพิตักษัย / สิ้นชีพิตักษัย	หม่อมเจ้า
	ถึงแก่พิราลัย	เจ้าประเทศราช / สมเด็จพระเจ้าพระยา

๒. กริยาที่เป็นราชาศัพท์ตามประเภทของบุคคล

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	ชั้นบุคคล
เสียชีวิต	ถึงแก่ฉิบาตกรรม	ผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นปฐมจุลจอมเกล้า, ประธานองคมนตรี, องคมนตรี, นายกรัฐมนตรี ประธานวุฒิสภา, ประธานรัฐสภา, ประธานสภา ผู้แทนราษฎร, ประธานศาลฎีกา, รัฐบุรุษ, รัฐมนตรี
	ถึงแก่อนิจกรรม	ผู้ได้รับเครื่องอิสริยาภรณ์ ชั้นประถมาภรณ์มงกุฎไทย ทุตัย จุลจอมเกล้า หรือ ทุตัยจุลจอมเกล้าพิเศษ
	ถึงแก่กรรม , ตาย	สุภาพชนทั่วไป

๒. กริยาที่เป็นราชาศัพท์ตามประเภทของบุคคล

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	ชั้นบุคคล
ให้	ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน	พระเจ้าแผ่นดิน
	พระราชทาน	พระราชวงศ์ชั้นสูง
	ประทาน	พระราชวงศ์ทั่วไป
ลงชื่อ	ลงพระปรมาภิไธย	พระเจ้าแผ่นดิน
	ลงพระนามาภิไธย	พระราชวงศ์ชั้นสูง
	ลงพระนาม	พระราชวงศ์ทั่วไป

การใช้คำราชาศัพท์แต่ละชั้นบุคคล

๒. กริยาที่เป็นราชาศัพท์ตามประเภทของบุคคล

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	ชั้นบุคคล
อ่านหนังสือ / เขียนหนังสือ	ทรงพระอักษร	พระเจ้าแผ่นดิน / พระราชวงศ์
แต่งหนังสือ	ทรงพระราชนิพนธ์	พระเจ้าแผ่นดิน / พระราชวงศ์ชั้นสูง
	ทรงพระนิพนธ์ / ทรงนิพนธ์ / ทรงเรียบเรียง / ทรงแต่ง	พระราชวงศ์ทั่วไป
ชอบ	ต้องพระราชประสงค์	พระเจ้าแผ่นดิน / พระราชวงศ์ชั้นสูง
	ต้องพระประสงค์	พระราชวงศ์ทั่วไป

๓. คำกริยาที่มี "เสด็จ" นำหน้า

คำกริยาที่มี "เสด็จ" นำหน้า และคำกริยาที่ตามหลังนั้น
จะใช้คำสามัญ หรือคำที่เป็นราชาศัพท์อยู่แล้วก็ได้

เช่น เสด็จเข้า, เสด็จออก, เสด็จกลับ, เสด็จประพาส
 เสด็จประทับ, เสด็จพระราชดำเนิน

๔. กริยาราชศัพท์ที่ใช้คำ "ทรง" นำหน้า

๔.๑ ใช้ "ทรง" เปลี่ยน คำกริยาสามัญ ให้เป็น คำกริยาราชศัพท์

เช่น ทรงสดับ, ทรงฟัง, ทรงดำริ, ทรงรำพึง, ทรงยินดี, ทรงชอบใจ, ทรงสั่งสอน, ทรงชุบเลี้ยง, ทรงปกครอง, ทรงดูแล, ทรงช่วยเหลือ

๔.๒ ใช้ "ทรง" เปลี่ยน คำนามสามัญ ให้เป็น กริยาราชศัพท์

เช่น ทรงเมตตา, ทรงกรุณา, ทรงอุทิศ, ทรงฟุดบอด, ทรงสกี, ทรงรถ, ทรงแบดมินตัน,

๔.๓ ใช้ "ทรง" เปลี่ยน คำนามราชศัพท์ ให้เป็น คำกริยาราชศัพท์

และคำที่ตามหลังนั้นนิยมใช้คำตามราชศัพท์ ที่มีคำ "ทรง" นำหน้า เช่น

พระผนวช เป็น ทรงพระผนวช แปลว่า บวช

พระดำเนิน เป็น ทรงพระดำเนิน แปลว่า เดิน

การใช้คำสรรพนามราชาศัพท์

คำที่ใช้แทน	คำราชาศัพท์	ใช้กับ
แทนชื่อผู้พูด (บุรุษที่ ๑)	ข้าพระพุทธเจ้า กระผม, ดิฉัน	พระมหากษัตริย์ ผู้ใหญ่, พระสงฆ์
แทนชื่อที่พูดด้วย (บุรุษที่ ๒)	ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ใต้ฝ่าละอองพระบาท	พระมหากษัตริย์ พระบรมราชินี พระบรมราชชนนี พระบรมโอรสาธิราช พระบรมราชกุมารี
แทนชื่อที่พูดด้วย	ฝ่าพระบาท	เจ้านายชั้นสูง
แทนชื่อที่พูดด้วย	พระองค์เจ้า	พระสงฆ์ผู้ทรงสมณศักดิ์
แทนชื่อที่พูดด้วย	พระคุณท่าน	พระภิกษุสงฆ์ทั่วไป
แทนชื่อที่พูดด้วย	พระเดชพระคุณ	เจ้านาย, หรือพระภิกษุที่นับถือ
แทนผู้ที่พูดถึง (บุรุษที่ ๓)	พระองค์	พระราช, พระพุทธเจ้า, เทพผู้เป็นใหญ่
แทนผู้ที่พูดถึง	ท่าน	เจ้านาย, ขุนนางผู้ใหญ่, พระภิกษุ, ผู้ใหญ่ที่นับถือ

